

Centrul de Acțiune, Resurse, Formare pentru Integritatea Academică (CARFIA)

-Raport de activitate 2021-

CARFIA este înființat prin decizia din 19.07.2017 a Senatului Universității din București (UB) și s-a aflat în subordinea directă a rectorului UB până la 1 octombrie 2020, după care, în urma aprobării noii organigrame a UB, de la 1 octombrie 2020, este integrat în *Direcția de Orientare strategică, evaluare, monitorizare și politici publice*, funcționând pe baza statutului aprobat de Senatul UB în ședința din data de 19 februarie 2020.

Misiunea CARFIA este de a ridica nivelul de conștiință în mediul universitar național în ceea ce privește problematica integrității academice, a prevenției plagiatului și a fraudei academice, prin acceptarea și punerea constantă în lucru, la nivelul facultăților și departamentelor din UB, a practicilor corespunzătoare acestei problematice și domeniului integrității academice (Statut art. 5 (1)).

CARFIA a avut doi angajați până la 30 octombrie 2020: prof. dr. Marian Popescu (coordonatorul centrului) și dr. Constantin Brîncuș (documentarist). După 1 noiembrie 2020, prof. Marian Popescu este numit onorific director de către rectorul UB.

Activitățile CARFIA derulate în acest an au avut ca obiectiv, în acord cu misiunea Centrului, consolidarea și dezvoltarea culturii integrității în mediul universitar. Aceste activități au vizat personalul didactic de predare și doctoranzii UB, Consorțiul „Universitaria”, dar și dezvoltarea relațiilor internaționale.

Principalele activități CARFIA au fost organizate și realizate pe următoarele direcții de acțiune:

I Dezvoltarea internă

CARFIA a inițiat discuții, dezbateri și consultări cu membrii Universității din București între care:

- Discuțiile avute (pe Zoom sau față în față) au privit Atelierele CARFIA (ianuarie, conf. Elena Ionică), site-ul CARFIA (lect.dr. Toni Gibea), spijinul UB pentru dezvoltarea culturii etice și de integritate în UB și în Consorțiu (iunie, președintele Senatului UB, conf. dr. Claudiu Buglea), situația CARFIA (iunie, prorector, prof.dr. Carmen Chifiriuc)

II Dezvoltare instituțională

- *Participare la activitățile grantului FDI:* Ianuarie 14 Ședința Zoom de finalizare a grantului 2020; ședințele Zoom de organizare și execuție ale grantului FDI 2021, coordonat de dna prorector Laura Comănescu (septembrie 1, 20, 30; octombrie 18,19); în 21 octombrie, prof.dr. Marian Popescu participă la dezbaterile din cadrul FDI pe tema etica și integritatea în sistemul educațional preuniversitar care este dedicată profilului consilierului de integritate; prof. Marian Popescu participă, alături de lect. dr. Emilian Mihailov (CCEA, Filosofie), la elaborarea statutului Consilierului de integritate în pre-universitar, document care se află acum în analiza MEN.
- CARFIA dezvoltă activități de consolidare instituțională atât la nivelul UB, prin Școala de Integritate, formarea consilierilor de Integritate, dar și la nivelul Consorțiului „Universitaria) prin realizarea unor *policy papers*. Detalii mai jos.

III Dezvoltare la nivel național

- În mai multe sesiuni Zoom, în perioada aprilie-iunie, prof. Marian Popescu inițiază și conduce formarea și discuțiile Grupului de Lucru în Cercetare pentru reorganizarea și finanțarea Cercetării în România, având ca partener

pe dl. ministru al Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ciprian Teleman. În grup au fost implicați cercetători români din țară și din străinătate: dr. Lucian Ancu, cercetător, Elveția, conf. Elena Ionică, președinte Comisia de etică a cercetării, Universitatea din București, dr. Mihai Miclăuș, cercetător INCD, Cluj-Napoca, prof. asociat Marian Popescu, Universitatea din București, Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, dr. Octavian Voiculescu, cercetător, Universitatea din Cambridge. Din păcate, instabilitatea politică a întrerupt colaborarea și planul operațional agreeate cu ministrul de atunci într-o întâlnire hibrid (Zoom și față în față). În activități s-au implicat fizicianul Cristian Presură și dna Gabriela Gruber („Rețeaua de solidaritate”). CARFIA le mulțumește tuturor pentru efort, disponibilitate și ideile prețioase expuse.

III Dezvoltare la nivel internațional

- *Relațiile cu IRAFPA.* CARFIA dezvoltă, încă de la înființarea în 2017, relații de colaborare cu IRAFPA (Institutul de Cercetare și Acțiune privind Frauda și Plagiatul Academic, Geneva) în al cărui Board este și prof.dr. Marian Popescu, responsabil pentru Transferul de Cunoaștere. Universitatea din București este membru instituțional al IRAFPA. Prof. Marian Popescu participă pe Zoom la reuniunile lunare (sau ori de câte ori a fost nevoie) ale Board-ului.
- Volumul « L’urgence de l’intégrité académique », în franceză, 520 pagini, apărut la prestigioasa EMS (Franța) este lansat la Universitatea din Geneva, pe 28 iunie în prezența mai multor contributory, între care și prof. Marian Popescu care a scris Introducerea Temei 3 (« Les pouvoirs réciproques des ordres juridique et académique » dar și Capitolul 21, « Former les sages de l’intégrité »). Cu aceeași ocazie, IRAFPA a organizat o Masă rotundă, cu cinci sesiuni, una fiind moderată de prof. Marian Popescu.
- Între 13 și 23 iulie, prof. Marian Popescu participă la Școala de vară a IRAFPA desfășurată la Thèse (Franța). Activitățile sale au constat în: pregătirea conceptului Școlii de vară (împreună cu Michelle Bergadaà, președinta IRAFPA), realizarea componentei Tehnici teatrale/Tehnici de Comunicare a

- pachetului de module al Școlii, animarea, prin exerciții, jocuri de rol, dramatizare și punere în scenă a unui caz real, evaluarea fiecărei zile, a fiecărui participant din perspectiva obiectivelor propuse pentru formarea Consilierilor de integritate din mediul academic și de cercetare, filmarea a trei emisiuni Web-TV ale IRAFPA pe teme de formare a consilierilor de integritate
- Prof. Marian Popescu participă ca membru în Comitetul științific, la realizarea conceptului celei de a doua Conferințe de la Universitatea din Coimbra 2022 (« Noile frontiere ale Integrității ») care va avea șapte teme, dar va susține și Atelierul dedicat victimelor fraudei academice (« Asta mi s-a întâmplat într-o zi »).
 - Prof. Marian Popescu participă pe 10 noiembrie la Adunarea generală CARFIA (pe Zoom) unde prezintă conceptul Modulului de tehnici de comunicare și de artele spectacolului aplicate în cadrul Școlii de vară.

IV Formare în etică și integritate academică

- Între 9 și 11 septembrie, CARFIA a organizat Școala de integritate, într-un format nou, unde au fost invitați și au participat reprezentanți ai comisiilor de etică și de etică a cercetării din Consorțiul „Universitaria”. Școala a beneficiat de prezentările a trei invitați din domenii unde Integritatea are caracteristici specifice: dna Carmen Uscatu, Asociația „Dăruiește viață” (societatea civilă), dl. avocat Gabriel Turcu (Drept) și dl. arhitect Lorin Niculae de la UAUIM București (arhitectură). A intervenit în direct, de la Geneva, dna prof emerit Michelle Bergadaà, președinta IRAFPA (Institutul de Cercetare și Acțiune privind Frauda și Plagiatul Academic)
- CARFIA a organizat în 30 septembrie Conferința/dezbatere pe tema Drepturilor de proprietate intelectuală și Integritatea Academică, susținută de dl. avocat Gabriel Turcu (cadru didactic asociat la FJSC) , cu intervenția invitatului său, dl avocat Charles de Haas (Franța)

V Dezvoltarea de politici comune privind etica și integritatea academică (EIA)

- Pe 27 mai CARFIA/UB și Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca organizează Videoconferința dedicată Integrității Academice la nivelul Consorțiului „Universitaria” la care participă reprezentanți ai celor cinci universități membre ale consorțiului (din partea organizatorilor: rector Daniel David-UBB Cluj-Napoca, respectiv prorector Bogdan Ștefănescu). Moderatori: prof. Marian Popescu/UB și prof. Dacian Dragoș, Președintele Consiliului Național de Etică/UBB Cluj-Napoca. Decizia de a organiza această Conferință este motivată astfel: „Universitățile din Consorțiu ar putea face vizibile și consistent preocupările în materie de Integritate academică prin realizarea unor politici comune. Prin Consorțiul „Universitaria”, comunitatea academică din România ar putea primi un semnal puternic privind preocupările pentru instalarea unei culturi academice a integrității. Consorțiul va lansa, astfel, în sfera publică, un mesaj semnificativ, consistent privind susținerea valorilor morale care fundamentează exercițiul cunoașterii și formarea comportamentelor etice.”

Așa cum s-a convenit la Videoconferință, CARFIA a redactat *Strategia privind politica comună de Etică și Integritate a Consorțiului* precum și calendarul operațional (ambele anexe la acest Raport). Prof. Marian Popescu a înaintat aceste documente Rectorilor din Consorțiu solicitând operaționalizarea lor. Din păcate, nici până acum nu s-a produs vreo reacție.

VI Resurse

- *Site-ul CARFIA.* Centrul a solicitat în repetate rânduri membrilor UB să uzeze de site pentru publicarea unor articole, puncte de vedere, semnale privind EIA. Tăcerea a fost singurul răspuns. Prof.dr. Marian Popescu a produs conținut (text, imagine) pentru site-ul CARFIA timp de peste trei ani. În noiembrie, site-ul a fost vizitat de peste 300 vizitatori unici, majoritatea absolută din România, apoi din Moldova, Franța, Elveția, S.U.A.

Activități periodice

a) Oferire de consultanță

CARFIA a oferit, la cerere, consultanță pe probleme de Etică și Integritate Academică unor colegi/colege din UB, din alte centre universitare, dar și unor reprezentanți ai mass-media.

Activități continue

- a) Școala de Integritate, Grupul Glia, participarea la FDI, programul de tutorat în mediul academic, Grupul de Lucru pentru Cercetare;
- b) producerea de conținut (text, imagine) pentru Site-ul și pagina de Facebook CARFIA;
- c) corespondență în vederea inițierii, dezvoltării și promovării activităților CARFIA în limbi străine (franceză, engleză);
- d) informarea la zi cu evoluțiile domeniului academic din România, din Europa și din America de Nord, cu precădere privind problematica eticii și integrității academice;
- e) documentarea privind cadrul instituțional-legislativ al mediului academic din România;
- f) participarea la dezbaterile pe teme de etică și integritate academică în spațiul public (emisiuni radio, emisiuni tv, interviuri, lansare de cărți).

-

Prof. Marian Popescu în mass-media :

- a fost invitat la Radio Trinitas (februarie) unde a vorbit despre Școala Integrității (serie de 3 emisiuni sub genericul „Cine lasă urme în noi”)

- a participat (februarie) la Cafeneaua filosofică (gază conf. Dana Jalobeanu) cu tema „Plagiatul” (alături de Emilia Șercan, Mihai Maci)

- a fost interviuat (martie) de Spotmedia și Hotnews pe subiectul exmatriculării celor 45 studenți de la Drept (preluat și de Edupedu.ro); de Radio România Cultural pe subiectul deciziei UMF Iași privind subiectul participării fizice la examene numai a studenților vaccinați; a prezentat un

punct de vedere (mai) pentru articolul Emiliei Șercan din PressOne privind doctoratele plagiate sub îndrumarea ÎPS Teodosie la Universitatea din Constanța; a publicat articolul „Educația ministrului Educației pe contributors.ro (august); declarație pentru PressOne pe tema noului proiect al MEN de verificare a tezelor de doctorat din perioada 1990-2016 (august); dialog la postul TV Digi24, emisiunea „În fața ta” cu Claudiu Pândaru și Florin Negruțiu despre Educație și universitate (noiembrie).

În decembrie, sunt pregătite analiza activităților desfășurate în anul 2021 și redactarea *Raportului de activitate CARFIA 2021* și a *Planului de activități 2022*, precum și adunarea generală CARFIA din 17.12.2021, pe platforma Zoom.

București, 9 Decembrie 2021

Prof.dr. Marian Popescu, director onorific

Dr. Constantin Brîncuș, documentarist

